

Ministeren

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Indfødsretsudvalget har den 24. november 2023 stillet følgende spørgsmål nr. 39 (Alm. del) efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 39:

Vil ministeren redegøre for, hvordan det har kunnet lade sig gøre, at sagerne vedrørende op mod 1.000 personer, som potentielt er fejlagtigt registreret som danske statsborgere, blev overset og forblev uundersøgte i over et årti, trods eksistensen af lister udarbejdet af embedsværket allerede i 2006 og 2007, herunder uddybe begrundelsen om at sagerne blev droppet på grund af "forældelse"? Hvordan sikres det, at en sådan kritisk fejl i statsborgerskabsregistreringen ikke blot bliver adresseret, men at alle fejl opdages og korrigeres til bunds? Hvorfor blev Indfødsretsudvalget ikke orienteret om beslutningen i 2019, hvor den daværende regering vælger at droppe undersøgelsen? Der henvises til artiklen »Op mod 1.000 personer kan have fået dansk pas ved en fejl. Men deres sager samlede støv i over ti år og blev aldrig undersøgt«, bragt på altinget.dk den 23. november 2023.

Svar:

1. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan oplyse, at ministeriet i 2018 blev opmærksom på, at der i 2006 var blevet iværksat en undersøgelse af omfanget af sager, hvor personer muligvis var fejlregistreret med dansk statsborgerskab i Det Centrale Personregister (CPR) og derfor sammen med Indenrigs- og Sundhedsministeriets CPR-kontor (herefter CPR-kontoret) forsøgte at rekonstruere forløbet i sagen.

Det kan på den baggrund oplyses, at det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration i 2006 iværksatte en undersøgelse af omfanget af sager, hvor personer muligvis var fejlregistreret med dansk statsborgerskab i CPR. Undersøgelsen blev iværksat som opfølgning på en konkret sag, hvor et barn fejlagtigt af en kommune var blevet registreret som dansk statsborger i CPR. Ministeriet anmodede til brug for undersøgelsen CPR-kontoret om en række udtræk fra CPR ud fra nærmere angivne søgekriterier.

15. januar 2024

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2023 - 18354
Akt-id 2534531

Det kan endvidere oplyses, at undersøgelsen aldrig blev tilendebragt, og at baggrunden herfor ikke har kunne fastslås i forbindelse med forsøget på at rekonstruere sagen.

På baggrund af den ovenfor nævnte nærmere afdækning af sagen vurderede Udlændinge- og Integrationsministeriet og Social- og Indenrigsministeriet (nu Indenrigs- og Sundhedsministeriet) i 2019, at der på det foreliggende grundlag ikke skulle foretages yderligere som opfølgning på undersøgelsen fra 2006. Der blev ved denne vurdering lagt vægt på bl.a., at det var CPR-kontorets vurdering, at validiteten af de lister, der var blevet trukket til brug for undersøgelsen, var behæftede med stor usikkerhed, og at oplysningerne i listerne ikke længere var opdaterede og derfor nu var forældede.

2. Udlændinge- og Integrationsministeriet har vedrørende den nærmere vurdering af bl.a. listernes validitet indhentet et bidrag fra CPR-kontoret, der har oplyst følgende:

”CPR-kontoret kan oplyse, at det allerede på udtrækstidspunktet var vurderingen, at listerne som følge af de anvendte søgekriterier var behæftet med stor usikkerhed. Denne vurdering var baseret på CPR-kontorets viden om CPR-systemets opbygning og historik, herunder skift af databaser og teknologier siden 1968, sammenholdt med viden om registreringspraksis og det forhold, at indfødsretslovgivningen gennem årene var ændret flere gange.

Det er derudover CPR-kontorets generelle vurdering, at data udtrukket fra CPR forholdsvist hurtigt mister sin anvendelighed som grundlag for offentlig administration. Dette skyldes, at dataindholdet i CPR løbende opdateres med ændringer i forhold til bl.a. borgernes bopælsforhold, slægtsskabsoplysninger, civilstandsoplysninger og statsborgerskabsforhold - navnlig i forhold til personer født i udlandet eller personer født her i landet af udenlandske forældre. Det er således i den henseende, at de tidligere udtrukne lister er at anse som forældede.”

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan endvidere oplyse, at det også indgik i beslutningen om ikke at foretage yderligere som opfølgning på undersøgelsen fra 2006, at CPR-kontoret i 2018 på grund af en programfejl havde konstateret 13 fejlregistreringer, og at CPR-kontoret ville foretage supplerende undersøgelser af, om der kunne identificeres personer, som umiddelbart fejlagtigt var registreret som danske statsborgere i CPR.

Det bemærkes, at CPR-kontoret har oplyst, at denne undersøgelse af, om der kunne identificeres personer, som umiddelbart fejlagtigt var registreret som danske statsborgere i CPR, vurderedes at bygge på mere retvisende søgekriterier end undersøgelsen fra 2006.

3. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan i forlængelse af ovenstående oplyse, at ministeriet den 29. november 2019, jf. IFU (Alm. del) – bilag 53 (2019-20), orienterede Indfødsretsudvalget om de 13 fejlregistreringer og håndteringen heraf.

Udlændinge- og Integrationsministeriet orienterede efterfølgende den 9. december 2019, jf. IFU (Alm. del) – bilag 66 (2019-20), Indfødsretsudvalget om, at Social- og Indenrigsministeriet (nu Indenrigs- og Sundhedsministeriet) havde iværksat supplerende undersøgelser af, om der kunne identificeres andre personer, som umiddelbart fejlagtigt var registreret som danske statsborgere i CPR og i givet fald ville sørge for at rette registreringen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet orienterede endvidere den 1. maj 2020, jf. IFU (Alm. del) – bilag 151 (2019-20), Indfødsretsudvalget om, at Social- og Indenrigsministeriet (nu Indenrigs- og Sundhedsministeriet) havde identificeret 124 personer, som kunne være registreret fejlagtigt med dansk statsborgerskab i CPR. Det fremgik bl.a. af orienteringen, at sagerne var oversendt til Udlændinge- og Integrationsministeriet til nærmere gennemgang. Det fremgik endvidere af orienteringen, at gennemgangen af sagerne forventedes at kunne afsluttes i efteråret 2020, hvor efter Indfødsretsudvalget ville blive orienteret om resultatet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet gennemgik efterfølgende de 124 sager og fremsendte i efteråret 2020 ministeriets vurderinger af de pågældendes statsborgerretlige forhold til Social- og Indenrigsministeriet, som herefter sendte sagerne til rette myndighed med henblik på videre sagsbehandling.

Udlændinge- og Integrationsministeriet orienterede den 23. oktober 2023, jf. IFU (Alm. del) bilag 22 (2023-24), Indfødsretsudvalget om resultatet af opfølgningen på ovennævnte gennemgang i 2020 af de 124 mulige fejlregistreringer i CPR. Ministeriet beklagede i den forbindelse den sene orientering af udvalget.

4. Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet endvidere indhentet et bidrag fra CPR-kontoret om registrering og vedligeholdelse af oplysninger om statsborgerskab i CPR. CPR-kontoret har i den forbindelse oplyst følgende:

”CPR-kontoret kan oplyse, at CPR indeholder grundlæggende personoplysninger om ca. 11 mio. personer, hvoraf ca. 6 mio. aktuelt er bosiddende i Danmark. Hvert år foretager danske myndigheder grundregistrering i CPR af 140.000-160.000 nye personer i forbindelse med bl.a. fødsler og indrejser, ligesom der pågår en løbende ajourføring af allerede registrerede oplysninger.

Oplysning om statsborgerskab er en del af CPR's dataindhold og ved fødsel her i landet registreres barnets statsborgerskab automatisk og maskinelt på grundlag af et regelsæt indarbejdet i CPR-systemet. Ved tilflytning fra udlandet registreres statsborgerskab derimod manuelt af kommunerne.

Derudover deltager en række andre myndigheder også i vedligeholdelsen af oplysning om statsborgerskab i CPR. Det er CPR-kontorets vurdering, at datakvaliteten i CPR generelt er høj, men at CPR også kan indeholde oplysninger, der er fejlagtige som følge af fejlregistreringer, og oplysninger som ikke længere er retvisende. Når fejl konstateres, skal disse rettes.

I det følgende gives et overblik over de mest almindelige situationer, hvor der sker registrering af statsborgerskab i CPR.

Registrering af statsborgerskab i forbindelse med fødsler

Der fødes årligt 50-60.000 børn her i landet. Når et barn fødes her i landet, vil hospitalet, sognet eller personregisterføreren i Sønderjylland tildele barnet et personnummer i CPR. I den forbindelse registreres barnet automatisk maskinelt i CPR med samme statsborgerskab som moderen, hvis moderen er ugift. Hvis moderen er gift, registreres barnet automatisk maskinelt i CPR med dansk statsborgerskab, hvis enten moderen eller faderen har dansk indfødsret. Hvis moderen er gift, og hverken moder eller fader har dansk indfødsret, registreres barnet automatisk maskinelt i CPR med samme statsborgerskab som faderen.

Registrering af statsborgerskab i forbindelse med indrejse

Når en person folkeregistreres som følge af tilflytning her til landet, skal vedkommende ved anmeldelsen af tilflytningen afgive en række oplysninger til kommunen, herunder oplysning om statsborgerskab. Vedkommende skal forevise kommunen den nødvendige dokumentation for oplysningerne. Hvis personen opfylder betingelserne for folkeregistrering, registrerer kommunen vedkommende i CPR - bl.a. med oplysning om det statsborgerskab, som er dokumenteret over for kommunen. I en del tilfælde vil personens statsborgerskab allerede være registreret i CPR som følge af et tildelt administrativt personnummer, jf. nedenfor. I Indenrigs- og Sundhedsministeriets vejledning om folkeregistrering kan kommunen finde nærmere vejledning om registrering af statsborgerskab i CPR og i øvrigt kontakte Indfødsretskontoret i Udlændinge- og Integrationsministeriet i tvivlstilfælde.

Registrering af statsborgerskab erhvervet ved lov eller erklæring

Når en udlænding har erhvervet dansk indfødsret ved naturalisation eller har opnået dansk indfødsret ved erklæring, registrerer Udlændinge- og Integrationsministeriet oplysning om det danske statsborgerskab i CPR.

Registrering af statsborgerskab i forbindelse med anerkendelse af faderskab

Når Familieretshuset, sognet eller personregisterføreren i Sønderjylland registrerer et anerkendt faderskab i CPR, ændres barnets statsborgerskab automatisk maskinelt i CPR, såfremt faderen er dansk statsborger, og barnet ikke i forvejen er registreret som dansk statsborger.

Registrering af statsborgerskab i forbindelse med fremmedadoption

Ved fremmedadoption registreres oplysning om adoptivbarnets statsborgerskab af kommunen i CPR i forbindelse med barnets tilflytning her til landet.

Registrering af statsborgerskab i forbindelse med tildeling af et administrativt personnummer

En række myndigheder har adgang til at tildele administrative personnumre – f.eks. til udenlandske arbejdstagere som ikke skal bopælsregistreres her i landet. De administrative personnumre tildeles til brug for myndighedens sagsbehandling. Ved tildelingen af det administrative personnummer registrerer myndigheden oplysning om vedkommendes statsborgerskab i CPR. Myndighederne kan i Indenrigs- og Sundhedsministeriets vejledning om folkeregistrering finde nærmere vejledning om registrering af statsborgerskab i CPR. Derudover har Indenrigs- og Sundhedsministeriet udarbejdet en række myndighedsspecifikke vejledninger om tildeling af administrative personnumre, som også indeholder oplysning om registrering af statsborgerskab. Det er en betingelse, at der skal foreligge dokumentation for de oplysninger, der registreres i CPR, herunder om statsborgerskab.

Ændring af registreret oplysning om statsborgerskab

CPR kan indeholde oplysninger, der er fejlagtige som følge af fejlregistreringer, og oplysninger som ikke længere er retvisende. I forhold til oplysning om statsborgerskab kan fejlregistreringer skyldes sagsbehandlingsfejl hos de indberettende myndigheder.

Fejlregistreringer kan også skyldes, at programmerne i CPR-systemet for den maskinelle automatiske registrering af statsborgerskab har været fejlbehæftede eller ikke kan tage højde for alle tænkelige forhold.

Endelig kan manglende ajourføring af oplysning om statsborgerskab skyldes, at borgeren er udrejst af Danmark.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets CPR-kontor foretager løbende kontrol og tilpasning af CPR-systemets programmer med henblik på at sikre, at den maskinelle automatiske registrering af statsborgerskab sker med størst mulig sikkerhed. Samtidig har ministeriet udarbejdet nærmere vejledning til kommuner og andre myndigheder om, hvordan der skal ske registrering af statsborgerskab i CPR.

Senest har ministeriet udviklet en facilitet i CPR-systemet, som løbende giver kommunerne besked, hvis en registreret person ud fra pågældendes slægtsskabsoplysninger i CPR ikke automatisk kan have erhvervet dansk statsborgerskab fra fødslen.

Det er ministeriets vurdering, at denne indsats bidrager til at opretholde datakvaliteten i CPR, således at antallet af tilfælde, hvor udlændinge fejlagtigt registreres som danske statsborgere, fortsat vil være yderst begrænset i forhold til det samlede antal registreringer i CPR.”

5. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan i forlængelse af ovenstående oplyse, at ministeriet med henblik på understøttelse af korrekt registrering af dansk statsborgerskab bl.a. underviser relevante myndigheder om reglerne for erhvervelse, fortabelse og bevarelse af dansk statsborgerskab samt løbende bistår pasudstedende myndigheder med konkret sparring.

6. I forhold til den del af spørgsmålet, der vedrører, hvorfor Indfødsretsudvalget ikke i 2019 blev orienteret om beslutningen om på det foreliggende grundlag ikke at foretage yderligere i relation til undersøgelsen fra 2006, finder jeg det rigtigst ikke at redegøre nærmere for overvejelser foretaget i 2019 under en anden minister. Jeg har dog noteret mig, at Indfødsretsudvalget løbende i 2019, 2020 og 2023 er blevet orienteret om fejlregistreringer i CPR og håndteringen heraf, jf. ovenfor.

Afslutningsvis skal jeg bemærke, at jeg selvfølgelig finder det beklageligt, at der tilbage i tid ikke er blevet fulgt op på den undersøgelse, der blev iværksat i 2006. Dog har jeg noteret mig, at sagen er blevet håndteret og afsluttet, efter at Udlændinge- og Integrationsministeriet i 2018 på ny blev opmærksom på sagen.

Kaare Dybvad Bek

/

Christine V. Johansen